

יכון בקריאת ששה פסוקים אלו שהם כנגד 1 דמילוי יוד דשם ב"ן להשאיר בו הארה מתוספת נשמה של שבת שעברה

כ ואת תפקד ית בני ישראל
 ויסבון לך משחא זיתא דכיא
 כתישא לאנהרא לאדלקא
 בוציניא תדירא: כא במשכן
 זמנא מברא לפרכתא דעל

כ ואתה תצוה | את בני ישראל ויקחו
 אליך שמן זית נקי פתית למאור להעלת
 נר תמיד: כא באהל מועד מחוץ לפרכת

(20) And you must command the Children of Israel, that they take clear, pressed olive oil to you, for illumination, to give rise to a continuous flame. (21) In the Tent of Appointment, outside the [dividing] Cloth Partition that is in front of

RASHI

רש"י

(20) And you must command ... [that they take] clear [...olive oil] — [“Clear” here, meaning] without any sediments. [And how does one produce clear olive oil without any sediment whatsoever?] As we have learned in Tractate Menachot (86a): “He picks the [ripest] individual olives at the top of the olive tree [and exerts light pressure on each olive, thus allowing the initial drop of clearest oil to ooze out through a wicker filter,” and it is this oil that is used for the

(כ) ואתה תצוה. זך. בלי שמרים כמו ששנינו במנחות מגררו בראש הזית וכו': כתיבת. הזיתים היה בותש במכתשת ואינו טוחן בריחים כדי שלא יהיה בו שמרים ואחר שהוציא טפה ראשונה מכניסן לריחים וטוחן. והשמן השני פסול למנורה וכשר למנחות שנאמר כתיבת למאור ולא כתיבת למנחות: להעלת נר תמיד. מדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה: תמיד. כל לילה ולילה קרוי תמיד כמו שאתה אומר עלת תמיד ואינה אלא מיום ליום. וכן במנחת חביתין נאמר תמיד ואינה

Menorah] (see Rashi there). **כתיבת** — The olives were to be pressed (כתש) [lightly] inside a mortar, rather than grinding them with millstones. This, in order that it [the initial drop of clearest oil will issue and] be without any sediment in it [for if crushed, even the ripest of olives (see preceding Rashi) would produce sediments (Siftei Chakhamim)]. Now, [only the very first drop of oil from each olive is completely sediment-free (Siftei Chakhamim), so] after the initial drop has been made to issue [from the olives], they are then placed in millstones and ground. The second [drop of] oil [issued from olives,] is invalid for use in the Menorah, but is fit for use in meal-offerings. For our verse states here, “[clear] pressed olive oil ... for illumination,” but [does] not [state] pressed for meal-offerings [i.e., for use as illumination, only clear oil must be used, while for meal-offerings, no such requirement for clear oil is made by Scripture] (Menachot 86a). **To give rise to a continuous flame** — [What is the meaning of “to give rise” here?] He would kindle [the wick, and would not leave it], until the flame would rise up by itself (Shabbat 21a). **תמיד** — [Having the Menorah lit] every single night [until the morning,] is described here as תמיד, “continuous” [even though during the daytime, it was not alight]. Likewise is the expression in Scripture (Numbers 28:6), “a continuous (תמיד) burnt-offering,” [which referred to the two daily sacrifices] that were offered only during each and every daytime [and not at night, yet they were still called תמיד, “continuous”]. Likewise, the “[shallow] pan meal-offering” [brought by every priest on his inauguration and by a High priest every day,] is also described as (Leviticus 6:13), “a

סְהוּוֹתָא יְסַדֵּר יְתִיב אַהֲרֹן
 וּבְנוֹהֵי מִרְמָשָׂא עַד צַפְרָא
 קְדָם יי קִיָּם עֲלֵם לְדַרְיֵהוּן מִן
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: א וְאֵת קָרֵב לְוִתָּךְ
 יְת אַהֲרֹן אַחֲוֵךְ וְיֵת בְּנוֹהֵי
 עֲמִיָּה מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְשִׁמְשָׂא קְדָמִי אַהֲרֹן נָדָב
 וְאַבִּיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתְמַר בְּנֵי
 אַהֲרֹן: ב וְתַעֲבֹד לְבוּשֵׁי
 קוֹדֶשָׁא לְאַהֲרֹן אַחֲוֵךְ לְיִקָּר
 וּלְתַשְׁבְּחוּן: ג וְאֵת תְּמַלֵּל עִם

אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבְנָיו
 מִעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לְפָנַי יְדוּהַ חֶקֶת עוֹלָם
 לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ס כּח א וְאֵתָה
 הִקְרַב אֵלַיִךְ אֶת־אַהֲרֹן אַחֲוֵךְ וְאֶת־בְּנָיו
 אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן
 נָדָב וְאַבִּיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתְמַר בְּנֵי אַהֲרֹן:
 ב וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אַחֲוֵךְ לְכָבוֹד
 וּלְתַפָּאֵרַת: ג וְאֵתָה תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־חַכְמֵי־

the Testimony — [there,] will Aharon set it up, together with his sons, [with enough oil to burn] from evening until morning, before the Lord. It is an eternal statute throughout their generations, [that this oil must come as a donation] from the Children of Israel. **28** (1) And you must draw your brother Aharon near to you, together with his sons, from among the Children of Israel, to serve as priests to Me — Aharon, [with his sons] Nadav and Avihu, Elazar and Itamar. (2) And you will make garments of holiness for your brother Aharon, for honor and glory. (3) And you must speak to all the wise of heart, whom I

RASHI

רש"י

perpetual (תמיד) meal-offering, “even though only half of it is to be brought in the morning and its [other] half in the evening (*ibid.*). However, when the term תמיד is stated regarding the “Showbread” offering (Exodus 25:30), it refers to [that sacrifice] being brought [only once a week, namely,] from one Shabbat to the next (Leviticus 24:8).

אֶלָּא מִחֻצֵיתָהּ בְּבֹקֶר וּמִחֻצֵיתָהּ בְּעֶרֶב. אֲבָל תְּמִיד הָאָמֹר בְּלַחִים הַפְּנִים מִשְׁבֵּת לְשִׁבֵּת הוּא: (כא) מִעֶרֶב עַד בּוֹקֶר. תֵּן לָהּ מִדְּתָה שְׁתֵּהא דוֹלְקַת מִעֶרֶב וְעַד בּוֹקֶר. וְשִׁעֲרוּ חַכְמִים חֻצֵי לוֹג לְלִילֵי טַבַּת הָאָרוּפִין וְכֵן לְכָל הַלֵּילוֹת וְאִם יוֹתֵר אֵין בְּכֹךְ כְּלוּם: (א) וְאֵתָה הִקְרַב אֵלַיִךְ. לְאַחַר שְׁתַּגְּמוֹר מְלֵאכֶת הַמִּשְׁכָּן: (ג) לְקֹדֶשׁוֹ לְכַהֲנוֹ לִי. לְקֹדֶשׁוֹ לְהַכְנִיסוֹ

(21) [‘יערך אתו ...] — [Read as is, the verse seems to be telling the priest to spend the whole night setting up the Menorah, until morning. However, the meaning here is that when you set it up,] you should place sufficient [oil in it], so that it will burn from evening until morning. [And how much oil is “sufficient?”] Our Sages have assessed this amount: A half a log [of oil is sufficient] for [each of] the long nights of the Tevet [winter] period, and therefore, [this amount will surely suffice and thus was to be used] for all nights of the year. And if there was any oil left over [come morning], it does not matter (Menachot 89a). **28** (1) And you must draw [your brother Aharon] near to you [together with his sons ... to serve as priests] — after you complete the work of the Sanctuary [and all its components, including making the priestly garments (see ensuing verses), for only in these garments could the priests perform the Holy Service]. (3) לקדשו לכהנו לי — [The meaning

כָּל חֲכִימֵי לֵבָא דְאִשְׁלָמִית
 עֲמִייה רִוּחַ חֲכָמְתָא וְיַעֲבֹדוּן יָת
 לְבוּשֵׁי אַהֲרֹן לְקַדְשׁוּתֵיהּ
 לְשִׁמְשָׁא קְדָמִי: דְּ וְאֵלִין
 לְבוּשֵׁיא דִּי יַעֲבֹדוּן חוּשְׁנָא

לֵב אֲשֶׁר מִלְּאֲתִיו רוּחַ חֲכָמָה וְעָשׂוּ אֶת־
 בְּגָדֵי אַהֲרֹן לְקַדְשׁוֹ לְכַהֲנֹ-לִי: דְּ וְאֵלֶּה
 הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאַפֹּד וּמַעֲלִל

have filled with a spirit of wisdom, that they will make Aharon's garments, to sanctify him so that he may serve as a priest to Me. (4) The following are the garments that they will make: A Breastplate, an *Eifod*, a Robe, a pitted Tunic,

RASHI

רש"י

here is as follows: How will] he be sanctified[?] By his very inauguration into the priesthood through [his wearing] the priestly garments — then, will he become a priest to Me. The term כהונה means “service;” serienterrie in Old French. (4) חֹשֶׁן — This was an ornament [that sat on the priest's breast,] against the heart. וְאַפֹּד — I have not heard, nor have I found in the Beraita, any description of the Eifod's form. But my heart tells me that this was [a garment,] girding the priest behind him (see Rashi on verse 6 below), and that its width was [a little more than (Siftei Chakhamim)] the width of a man's back. It was just like an apron, called porceint [in Old French, a garment] with which the noblewomen would gird themselves when riding horses. Likewise, this Eifod was made to [sit on and cover] the lower [half of the body, at the back]. Scripture (II Samuel 6:14) [shows us that an eifod is secured around the body with a belt, when it] says, “and David was girded (חגור) by a linen eifod,” from which verse we indeed learn that the Eifod was an item that was belted (חגור) on. However, it cannot be said that it was comprised only a belt, for Scripture [also] (Leviticus 8:7) [shows us that it was an actual garment with a belt, when it] says, “And he [... donned him with the Robe,] placed the Eifod upon him,” and only after that, the verse continues, “and girded him with the Eifod's waistband (חשב):” there, Onkelos translates, “[and girded him] with the Eifod's belt” — [from here,] we learn that [the Eifod was not just a belt, but a fully-fledged garment with a belt. For this feature of the Eifod called] the חשב (ibid.) was its belt-fixture, while the Eifod was [a garment] in its own right, [worn as] an ornament. Furthermore, it cannot be said that the Eifod is so called because of its [resembling an apron by virtue of its] two shoulder straps, for Scripture states (verse 27 below), “upon the two shoulder straps of the Eifod,” [from which verse,] we learn that [the Eifod is called such, independent of the straps, i.e.,] the term אפוד (Eifod) is independent, the term כתפות

בְּכַהֲנֹהָ עַל יְדֵי הַבְּגָדִים שֶׁיְהֵא בְהֵן לִי וְלִשְׁוֹן בְּהֻנָּה שְׂרוּת הוּא שִׁירוּנְטֵרִיא בִלְע״ז: (ד) חֹשֶׁן. תְּכַשִּׁיט כְּנָגֵד הַלֵּב: וְאַפֹּד. לֹא שְׁמַעְתִּי וְלֹא מִצְאִיתִי בְּבִרְיָתָא פִּי תַבְנִיתוּ. וְלִבִּי אֹמֵר לִי שֶׁהוּא חֲגוּר לֹו מֵאַחֲרָיו רָחֲבוּ כְרוֹחֵב גַּב אִישׁ כְּמִין סִינָר שְׁקוֹרִין פּוֹרְצֵי־נֶט שְׁחוּגְרוֹת הַשְּׂרוּת בְּשְׂרוּכָבוֹת עַל הַסּוּסִים. כִּף מַעֲשֵׂהוּ מִלְמַטָּה שְׁנָאֵמֵר וְדוּד חֲגוּר אִפֹּד בַּד לְמִדְנֹו שֶׁהָאִפֹּד חֲגוּרָה הִיא. וְאִי אֶפְשֶׁר לֹוּמֵר שְׂאִין בּוֹ אֲלֵא חֲגוּרָה לְכַדָּה שֶׁהָרִי נֹאֵמֵר וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הָאִפֹּד וְאַחַר כִּף וַיַּחְגֵּר אֶת בְּחֹשֶׁב הָאִפֹּד וְתַרְגָּם אֹנֶקְלוֹס בְּהֵמִין אִפֹּדָא לְמִדְנֹו שֶׁהַחֶשֶׁב הוּא הַחֲגוּר וְהָאִפֹּד שֵׁם תְּכַשִּׁיט לְבָדוֹ וְאִי אֶפְשֶׁר לֹוּמֵר שֶׁעַל שֵׁם שְׁתֵּי הַכְּתָפוֹת שָׁבוּ הוּא קְרוִי אִפֹּד שֶׁהָרִי נֹאֵמֵר שְׁתֵּי כְתָפוֹת הָאִפֹּד לְמִדְנֹו שֶׁהָאִפֹּד שֵׁם לְבַד

וּכְתוּבָא וּמַעֲלֵא וְאֵפֹדָא וּמַעֲלֵא וְכִתוּבָא
מִרְמָצָא מִצְנַפְתָּא וְהַמִּינָא

a Turban and a Belt. And they must make these garments [from] the holy

RASHI

(shoulder straps) is independent, and the term חשב (waistband) is independent. I therefore say that [the term אפוד signifies decoration (Siftei Chakhamim), and thus,] it is called an אפוד because of its lower apron-like portion, which wraps around the priest who is thereby “decorated” by it, as the verse says (Leviticus 8:7) ויאפד לו בו, [which means that the priest became wrapped in, and thereby decorated by the Eifod]. Now, the חשב (waistband) was a belt-like feature along the top [edge of, but still an integral part] of the Eifod, and the shoulder straps were attached to this waistband. My heart also tells me that there is proof that the Eifod was a type of garment [and not merely a belt or strap], as follows: Yonatan [Ben Uzzi-eil] translates

[the expression בר אפוד in] the verse (II Samuel 6:14), ויודד חגור אפוד בר, [“and David was girded by a linen eifod”], as: “A linen כרדוט; “and he likewise translates the word מעילים as כרדוטין, in the passage that describes the episode that involved Avshalom's sister Tamar, where the verse says (II Samuel 13:18), “for the virgin princesses were accustomed to wear such robes (מעילים)” [and since we know that a מעיל is certainly a garment (Siftei Chakhamim), consequently, an eifod must also be a garment]. ומעיל — This is a type of robe. Similar is the [next garment enumerated in our verse, namely, the] כתנת (“Tunic”), however, the [difference between these two was that the] כתנת was [worn directly] upon the priest's skin, while the מעיל signifies an outer robe [i.e., a garment worn as an outer layer (see Mizrachi)]. תשבץ — [This Tunic was] to be made with decorative משבצות; משבצות are types of pits like [the indentations] that are made in gold jewelry as settings in which precious stones and pearls are housed, as Scripture states regarding the [shoham] stones of the Eifod (verse 11 below), [that they were to be] “set into gold housings (משבצות);” in Old French, these [pits or indentations] are called castons. מצנפת — [This was] a sort of domed hat [i.e., which covered the actual top surface of his head, and was not a soft hat merely wrapped around the forehead (Siftei Chakhamim)]; called cofiye in Old French. [Scripture itself indicates that the מצנפת is a hat, as follows. We find (e.g., Yoma 25a) that the headgear of regular priests is sometimes referred to as a מצנפת, while] Scripture elsewhere (verse 40 below), calls the headgear [of regular priests] מגבעות. [And since Onkelos there,] translates [מגבעות] as כובעין, “hats” [we consequently learn that a מצנפת must be a hat].

רש"י

והכתפות שם לְבַד וְהַחֹשֶׁב שֶׁם לְבַד לְכַף אֲנִי אוֹמֵר שֶׁעַל שֵׁם הַסִּינֵר שֶׁל מִטָּה קְרוּי אֵפֹד עַל שֵׁם שְׂאוּפְדוֹ וּמִקְשָׁטוֹ בּוֹ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּאָפֵד לוֹ בּוֹ וְהַחֹשֶׁב הוּא חֲגוּר שֶׁלְמַעְלָה הַיְמָנִי וְהַכְּתוּפֹת קְבוּעוֹת בּוֹ. וְעוֹד אוֹמֵר לִי לְבִי שֵׁשׁ רֵאָיָה שֶׁהוּא מִיַּן לְבוּשׁ שֶׁתִּרְגַּם יוֹנָתָן וְדוּד חֲגוּר אֵפֹד בְּד כְּרֹדוּט דְבוּץ. וְתִרְגַּם כְּמוֹ כֵּן מַעֲלִין כְּרֹדוּטִין בְּמַעֲשֵׂה תִמָּר אַחַת אֲבִשְׁלוֹם כִּי כֵּן תִּלְבָּשׁוּן בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת מַעֲלִים: וּמַעֲלִיל. הוּא כְּמִין חֲלוֹק וְכֵן הַכְּתוּנָת אֲלֵא שֶׁהַכְּתוּנָת סְמוּךְ לְבִשְׂרוֹ וּמַעֲלִיל קְרוּי חֲלוֹק הָעֲלִיוֹן: תְּשַׁבֵּץ. עֲשׂוּיִין מִשְׁבָּצוֹת לְנוֹי וְהַמְשַׁבָּצוֹת הֵם כְּמִין גּוּמּוֹת הָעֲשׂוּיֹת בְּתַכְשִׁיטֵי זָהָב לְמוֹשֶׁב קְבִיעַת אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּאֲבָנֵי הָאֵפֹד מוֹסְבוֹת מִשְׁבָּצוֹת זָהָב וּבִלְעִז׃ קוֹרְאִין אוֹתוֹ קֶשֶׁט״וֹנִשׁ: מִצְנַפְתָּא. כְּמִין כַּפֵּת כּוֹבֵעַ שְׁוֹרֵיץ קוֹפִי״א שֶׁהִרִי בְּמִקוֹם אַחֵר קוֹרְאִים לָהֶם מְגַבְעוֹת וּמִתְרַגְּמִינָן כּוֹבְעִין:

ויעבדו לבושי קודשא לאהרן
 אהרן ולבנוהי לשמשא קדמי:

קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְכַהֲנֵנוּ לִי:

[donations], for your brother Aharon and his sons, so that they may serve as priests to Me:

RASHI

וּאֲבִנֵט — *This is a belt that was to be placed over the Tunic. [Over this was placed the Robe, and] the Eifod was then to be girded around the Robe [using the חשב, the Eifod's waistband]. We find [that Scripture describes] this very order in which the [High priest's]*

garments are placed upon him (Leviticus 8:7), "And he placed the Tunic upon him, girded him with the Belt, donned him with the Robe, placed the Eifod upon him and, girding him with the Eifod's waistband, fixed [the Eifod] on him." [literally, "And they must make garments of holiness," meaning here, that] they must make them from the donations that had been sanctified (מוקדשת) to My Name (see Rashi Exodus 25:2; Sifra Acharei 16:4).

רש"י

וּאֲבִנֵט. היא חגורה על הכתנת והאפוד חגורה והמעיל כמו שמצינו בסדר לבישתן ויתן עליו את הכתנת ויחגר את באבנט וילבש אתו את המעיל ויתן עליו את האפוד: בגדי קדש. מתרומה המקודשת לשמי יעשו אותם:

PROPHETS Ezekiel 43

נביאים יחזקאל פרק מג

י את בר אדם חוי ית בית ישראל ית ביתא ויתכנעון מחוביהון וימשחון ית טקוסיה: יא ואם יתכנעון מכל דעבדו במיחוייהון צורת ביתא וטקוסיה ומפקגוהי ומעלגוהי וכל צורתיה וית כל גזירתיה ויעבדו

י אתה בן-אדם הגד את-בית ישראל את-הבית ויפלמו מעונותיהם ומדדו את-תכנית: יא ואם נכלמו מכל אשר-עשו צורת הבית ותכניתו ומוצאיו ומובאיו וכל-צורתו ואת כל-חקתיו וכל-צורתו וכל-תורתו הודע אותם וכתב לעיניהם

(10) You, son of man, describe the House to the House of Israel, that they may be ashamed of their iniquities; and let them measure the plan. (11) And if they are ashamed of all that they have done, describe to them the form of the House, and its plan, and its exits, and its entrances, and all its forms, and all its laws, and all its shapes, and all its teachings; and write it in their sight, that they may

RASHI

(10) **The plan** — *i.e., the pattern and measurements of the building.* (11) **Describe to them** — *that which I will do for them.* **And its plan** — *i.e., its cells and chambers.* **Its shapes** — *the cherubim, palm*

trees, posts and halls.

רש"י

(י) את תכנית. תוכן חשבון הבנין: (יא) הודע אותם. את שאני עתיד לעשות להם: ותכונתו. תאיו ולשכותיו: צורתו. כרובים ותמרים ואילים ואולמים:

וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־צִוְּתוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו וַעֲשׂוּ
 אוֹתָם: יב זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת עַל־רֹאשׁ הָהָר כָּל־גְּבוּלוֹ
 סָבִיב ו סָבִיב קִדְשׁ קִדְשִׁים הִנֵּה־זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת:
 יג וְאֵלֶּה מִדּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאַמּוֹת אֵמָּה וּטְפַח
 וְחִיק הָאֵמָּה וְאַמָּה־רָחֵב וּגְבוּלָהּ אֶל־שַׁפְּתֶיהָ סָבִיב
 זֶרֶת הָאֶחָד וְזֶה גֹב הַמִּזְבֵּחַ: יד וּמַחִיק הָאָרֶץ עַד־
 הָעֶזְרָה הַתְּחִתּוֹנָה שְׁתֵּים אַמּוֹת וְרָחֵב אֵמָּה אֶחָת
 וּמִהָעֶזְרָה הַקְּטָנָה עַד־הָעֶזְרָה הַגְּדוּלָה אַרְבַּע אַמּוֹת

מִסְמַמְתָּא אֶרְצֵיתָא תַּרְתִּין אַמִּין וּפּוּתֵיָא אַמְתָּא חָדָא וּמִמְסַמְתָּא זַעֲרֵתָא עַד מִסְמַמְתָּא רַבְתָּא אַרְבַּע אַמִּין

keep its whole form, and all its laws, and do them. (12) This is the teaching of the House; Upon the top of the mountain its whole boundary around it shall be most holy. Behold, this is the teaching of the House. (13) And these are the measures of the altar by cubits; The cubit is a cubit and a handsbreadth; the base cubit shall be [only] a cubit, and the width [also, only] a cubit, and [likewise on] its border by its surrounding edge shall be a span; and [likewise this cubit was used for the cubit squared surface which] shall be the high place of the [golden] altar. (14) And from the base upon the ground to the lower ledge shall be two cubits, and the width one cubit; and from the lesser ledge to the greater

RASHI

That they may keep — *i.e.*, that they should learn the subject of the measurements from you, so that they shall know how to do them, when the time comes. (13) **By cubits** — *i.e.*, a cubit of six [handbreadths] which is a cubit and one handbreadth if measured by a cubit of five handbreadths. **The base cubit** — this is the yesod [which extended a cubit from the wall of the altar]. **And the width**

[...] a cubit — this is the [recessed] circuit [plank around the altar]. **Its border** — these are the horns [on the four corners of the altar, each measuring a span from its center thus a cubit by a cubit of five handbreadths]. **גב** — an expression of height. (14) **And from the base upon the ground** — from the yesod on the floor of the ground to the lower ledge — until the top of the first frame. **And the breadth one cubit** — the second [square] frame [which was 30 square cubits] laying upon the first [which was 32 square cubits] was one cubit smaller in each direction [hence, the extra cubit at the bottom]; this was the yesod.

רש"י

וַיִּשְׁמְרוּ. ילמדו ענייני המדות מפיו שידיעום לעשותם לעת קץ: (יג) בְּאַמּוֹת וכו' בְּאַמָּה בת ששה שהיא אמה וטפח באמת בת חמשה: וְחִיק הָאֵמָּה. זה היסוד: וְאַמָּה רָחֵב. זה הסוכב: וּגְבוּלָהּ וכו'. אלו הקרנות: גב. לשון גובה: (יד) וּמַחִיק הָאָרֶץ. מן היסוד מקרקע הארץ עד העזרה תחתונה: וְרָחֵב אֵמָּה אֶחָת. מלבן השני שהיה מונח עליו היה קצר ממנו אמה אחת מכל צד

וּרְחַב הָאֵמָה: טו וְהֵרָאֵל אַרְבַּע אַמּוֹת וּמֵהָאֲרָאֵל
 אַרְבַּע אַמּוֹת מִמִּדְבַּחַת וְלַעֲלֵא
 קַרְנֵתָא אַרְבַּע: (וּמֵהָאֲרָאֵל קְרִי) וְלַמְעַלָּה הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע:

ledge shall be four cubits, and the width one cubit. (15) And the altar hearth shall be four cubits high; and from the altar and upwards shall be four horns.

RASHI

Four cubits — *i.e., in height. And the breadth one cubit* — *this is [the amount of the recess in the wall of the altar at a height of four cubits from the top of the yesod which became] the circuiting plank. (15) And the altar hearth* — *this is the top of the altar from the circuit plank to the top.*

רש"י
 והוא היסוד: ארבע אמות. בגובה: ורחב האמה. היא הסובב: (טו) וההראל. הוא גובה גבה המזבח הסובב ולמעלה:

Writings Mishlei 17

כב לֵב שִׂמַח יִיטֵב גְּהָה וְרוּחַ נִכְאָה תִיבֶשֶׁת-גֶּרֶם:
 כג שָׁחַד מִחֵיק רָשָׁע יִקַּח לְהַטּוֹת אֲרָחוֹת מִשֹּׁפֵט:
 כד אֶת-פָּנָיו מִבֵּין חֲכָמָה וְעֵינָיו כָּסִיל בְּקִצֵּה-אָרֶץ:
 כה כַּעַס לְאָבִיו בֵּין כָּסִיל וּמָמַר לְיֹלְדָתוֹ:
 כב לְבָא חֲדִיא מִשְׁפִּיר גּוּפָא
 וְרוּחָא רְכִיכְתָא מִיבִשָׂא
 גְּרָמָא: כג שׁוֹחֲדָא מִן עוּבָא
 יִסֵּב רְשִׁיעָא לְמַצְלֵי אֲרָחָא
 דְּדִינָא: כד אֲפוּי דְּסוּכְלָתָנָא
 חֲדִין בְּחֲכָמְתָא וְעֵינֹי דְּסִכְלָא

כתובים משלי פרק יז
 כב לֵב שִׂמַח יִיטֵב גְּהָה וְרוּחַ נִכְאָה תִיבֶשֶׁת-גֶּרֶם:
 כג שָׁחַד מִחֵיק רָשָׁע יִקַּח לְהַטּוֹת אֲרָחוֹת מִשֹּׁפֵט:
 כד אֶת-פָּנָיו מִבֵּין חֲכָמָה וְעֵינָיו כָּסִיל בְּקִצֵּה-אָרֶץ:
 כה כַּעַס לְאָבִיו בֵּין כָּסִיל וּמָמַר לְיֹלְדָתוֹ:

בעומוקא דארעא: כה ברא סכלא מכביד אבוי וממריר לאמיה:

(22) A merry heart amplifies one's glow; but a broken spirit dries the bones. (23) He takes a bribe out of the bosom of the wicked, to pervert the ways of judgment. (24) Wisdom is right before one who has understanding; but the eyes of a fool are on the ends of the earth. (25) A foolish son is grief to his father,

RASHI

(22) **his face glows**. (23) **He takes a bribe out of the bosom of the wicked** — *the Holy One blessed be He [accepts a bribe i.e.,] when the sinner repents. To pervert* — *to overturn His verdict from bad to good.* (24) **But the eyes of a fool [are in the ends of the earth]** — *to say; Wisdom is very far from me. How*

רש"י
 (כב) ייטב גהה. פניו מאירין: (כג) שחד מחק רשע יקח. הקב"ה בשעושה תשובה: להטות וכו'. להפוך דינו מרעה לטובה: (כד) ועיני כסיל וגו'. לומר החכמה רחוקה ממני איך אוכל ללמוד ולגמור הכל ואינו לומר כלל אבל לחכם הוא דבר קל ללמוד היום שני פרקים וכן למחר: (כה) לאביו. הקב"ה: לילדתו. לכנסת ישראל:

can I learn and complete all [of this enormous material]? And [therefore] does not learn at all. However for the wise one it is an easy matter to study two chapters today and two tomorrow. (25) To his father — *[a son such as Yeravam causes anger] to the Holy One Blessed is He. To she who bore him* — *the people of Israel [whom he caused to sin].*

בו גם ענוש לצדיק לא טוב להכות נדיבים על-
 ישר: כז חושף אמריו יודע דעת (כתיב) וקר
 (קרי) יקר רוח איש תבונה:
 בו למתך לצדיקא לא שפיר
 אף לא לממחי צדיקא
 דאמרין תריצותא: כז דחשף
 מלוי ידיע ידיעתא ודמכיבא
 רוחיה גברא דמתבין:

and bitterness to she who bore him. (26) Also to punish the just is not good, nor to strike blows to the generous who possess uprightness. (27) He who has knowledge spares his words; and a man of understanding his breath is dear.

RASHI

רש"י

(26) **Also to punish** — *it is not good in the sight of the Holy One Blessed is He Who is the Righteous One to punish all of Israel and to strike the good ones among them who*

(כו) גם ענוש וכו'. לא טוב בעיני הקב"ה הוא הצדיק לענוש כל ישראל ולהכות הטובים שבהם שהיו נדיבים עלי יושר: (כו) חושף. מונע דברים:

were generous and possess uprightness. (27) **חושף** — *sparers his words.*

Mishnah Demai, chapter 3

משנה דמאי פרק ג

(1) One may feed *demai* produce to the poor [even if they are *chaverim*; one must, however, notify them so that if they prefer, they may set aside by themselves] and [so, too,] to passing troops [once, however, the

א מאכילין את העניים דמאי, ואת האכסניא רבן גמליאל היה מאכיל את פועליו דמאי. גבאי צדקה, בית שמאי אומרים, נותנין את המעשר לשאינו מעשר, ואת שאינו מעשר למעשר. נמצאו כל האדם אוכלין

troops stay overnight, the people may no longer feed them with *demai*]. Rabban Gamliel used to give *demai* for food to his workmen [since they were poor; however, the *halachah* does not follow Rabban Gamliel. The reason being that since he is responsible to feed his workers, it is as though he is paying off his debts with *demai*]. As for collectors of charity, The School of Shammai say; They should distribute tithed [produce, i.e., collected from those people who are known to tithe] to such people who are suspected of not tithing, and untithed [produce, collected from people who are suspect regarding tithing] to such people who tithe; the result being that everyone will be eating [produce] that has been set right [since The School of

רבנו עובדיה מברטנורא

א מאכילין את העניים דמאי. אפילו הן חברים, וצריך להודיען, והרוצה לעשרן יעשרן: ואת האכסניא. חיל של מלך ישראל העובר ממקום למקום ומוטל על בני המקום לפרנסם מאכילין אותם דמאי, בומן שהיא עוברת, אבל אם לנו שם בלילה חייבין לתקן: רבן גמליאל היה מאכיל את פועליו דמאי. עניים היו. ואין הלכה כרבן גמליאל, דכיון דחייב במוזנותיהן, נמצא פורע את חובו בדמאי: ואת שאינו מעושר למעשר. ונותנין לו ביותר מכדי מעשרותיו ונמצאו כל האדם אוכלים מתוקן. ובית שמאי לטעמיהו דאמרי אין מאכילין את העניים דמאי: והרוצה לתקן יתקן. שלא הותר הדמאי לעניים אלא כשאוכלין אכילה אחת אצל בעל הבית, אבל הפירות שבאו לידם חייבים

Shammai does not hold that one may feed *demai* to the poor]. But the Sages say; They collect regardless [of whether the produce was tithed] and distribute regardless [of whether those receiving will or will not tithe] and whoever [of the recipients] wishes to set right [his portion] will do so [the Sages maintain that although one may feed *demai* to the poor, this is an exception to the rule referring to a single meal and only when

eaten at another's house; however, when eating at his own home or more than one meal at another's home he, too, is indeed obligated to tithe *demai*]. (2) If a man wished to cut off leaves of vegetables [that are already tied into bundles and, as such, already have the obligation to be tithed (see Ma'aserot 1:5)] so that he lighten his burden, he may not throw them away unless he has [first] tithed them [so that if a passerby *am ha'aretz* eats it, it would already have been tithed]. If a man picked up [bundles of] vegetables [with a set price] in the market [with the intention of buying them], and then decided to return them, he may not do so unless he had [first] tithed them, since nothing was required [to make them his own] except the act of counting, [how many packages he has, and therefore, once he lifted them he already took possession]. However, if he [was only] standing and taking [i.e., selecting a bundle] and then saw another bundle of better quality, he may place them back [untithed] since he had not yet [lifted them and therefore had not] drawn them into his possession. (3) If a man found fruit on the road and picked it up in order to eat it [thereby taking possession of it], and then decided to hide it, he may not hide it unless he has [first] tithed it [since it has become his possession]. But if he had picked it up only to protect it from destruction, he is exempt [from tithing it, since it is not his and one must only tithe that which he owns]. Any produce which a man may not sell [in the condition of] *demai* [such as in small quantities (see Mishnah 5 of last week)], he may neither send [as a gift] to his friend [in the condition of] *demai*. Rabbi

רבנו עובדיה מברטנורא

הם לעשרן דמאי, דיקא נמי דקתני מאכילין את העניים דמאי ולא תני העניים אוכלין דמאי, כך כתב הרמב"ם: **ב לחזום**. לברות ולחתך ואין לו דומה במשנה: **להקל ממשאו**. שלא יכבד עליו: **לא ישליך עד שיעשר**. שמא ימצאם עם הארץ ויאכל אותם כשאינם מתוקנים, ונמצא נותן ממשול. והני מילי בירק הנאגד דאי בשלא נאגד אכתי לא אתחייב במעשר: **הלוקח ירק מן השוק**. ונטל אגודות ירק בידו ששומתן ידועה כך וכך אגודות בפרוטה, ולאחר שנטלן נמלך עליהן להחזירן למוכר: **לא יחזיר עד שיעשר**. ויתן לו דמי המעשר שהוא מפריש, דמכי אגביניהו נעשו שלו ונתחייב עליהן לעשרן: **שאינו מחוסר אלא מנין**. האי מעושר הוי פירושא מחוסר, כלומר, כבר קנה אותם בהגבהה ולא היה מחוסר אלא למנותן, שכבר היה ידוע כך וכך אגודות בפרוטה: **היה עומד ולוקח**. ולא נטלם בידו ולא הגביהם: **טוען אחר**. משאוי אחר של ירקות: **ג לא יצניע עד שיעשר**. דאסור להוציא מידו דבר שאינו מתוקן: **שלא יאבדו**. ולא נתכוין לזכות בהן: **שאינ אדם רשאי למכרו דמאי**. כגון במודה דקה דאמרינן בפרקין דלעיל: **לא ישלח לחבירו דמאי**. ברקה, אבל שולח לו בגסה כיון שרשאי למכרו בגסה: **רבי יוסי מתיר בודאי**. לשלוח

מתקן. והכמים אומרים, גובין סתם ומחלקין סתם, והרוצה לתקן יתקן: **ב הרוצה לחזום עלי ירק להקל ממשאו**, לא ישליך עד שיעשר. הלוקח ירק מן השוק ונמלך להחזיר, לא יחזיר עד שיעשר, שאינו מחסר אלא מנין. היה עומד ולוקח וראה טען אחר יפה ממנו, מתר להחזיר, מפני שלא משך: **ג המוציא פרות בדרך ונטלן לאכלן, ונמלך להצניע, לא יצניע עד שיעשר**. ואם מתחלה נטלן בשביל שלא יאבדו, פטור. כל דבר שאין אדם רשאי למכרו דמאי, לא

Yose permits [to send as a gift produce] which is definitely untithed, on condition that he makes it known to him [the *halachah* does not follow Rabbi Yose]. (4) If a man took his wheat to a miller who was a *Kuti* or to a miller who was an *am ha'aretz*, it [the wheat, when ground,] remains in its condition regarding tithes and *shemitta* produce [i.e., the miller is not suspected of switching his produce for untithed or *shemitta* produce]. [But if he took it] to a miller who was an idol worshipper, [the wheat, when ground, becomes] *demai* [i.e., he is suspect of exchanging the produce]. If a man left his fruit for safekeeping by a *Kuti* or by an *am ha'aretz*, [it continues when returned] in its former condition regarding tithes and *shemitta*. [But if he left it] with an idol worshipper, [he certainly exchanged it and it becomes] like fruit of the idol worshipper [which are exempt from tithes altogether]. Rabbi Shimon says; [It becomes] *demai* [since it is possible he exchanged his fruit with the fruit of another Jew who also left his fruit with the idol worshipper for safekeeping]. (5) If a man gave [produce] to the hostess of an inn [to prepare it for food], he must tithe that which he gives her [for whatever departs from the hand of a *chaver* must never be untithed] and [unlike an *am ha'aretz*] what he takes back from her [must also be tithed], because she [wanting to feed the *chaver* well,] is suspected of exchanging it [for her own food, since her food may be of better quality than his]. Rabbi Yose says; We are not responsible for those who cheat [Rabbi Yose maintains that she means to steal and does not exchange for his benefit], therefore he only tithes what he takes back from her. (6) If a man gave [produce] to his mother-in-law [to prepare it for food], he must tithe that which he gives to her and that

רבנו עובדיה מברטנורא

לחברו ודאי אפילו בדקה. **ובלבד שיודיענו:** ומודה ר' יוסי שבדמאי אסור בדקה. ואין הלכה כר' יוסי: **ד לטוחן כותי.** לכותי שטוחן התבואה: **הרי הן בחזקתן.** דלא חשידי שמא החליפו אלו המתקנים, באחרים שאינן מתוקנין: **לטוחן נכרי דמאי.** דנכרי חשוד להחליף. ולבתר דאשכחו יונה בראש הר גריזים לכותים שהיו עובדים אותה, כותי הרי הוא נכרי: **אצל הנכרי כפירותיו.** ופירות של נכרי פטורים מן המעשר, ורישא מפני שדרך בני אדם להוליך קופות רבות של חטים ולהניחן אצל הטוחן, חיישינן שמא נתחלפה קופה זו בקופות אחרות של ישראל שהן דמאי, אבל פירות ליכא למימר שמא החליפן בפירות של ישראל, אלא שמא החליפן הנכרי בפירותיו, לפיכך הרי הן כפירותיו של נכרי. ורבי שמעון סבר דאף בפירות חיישינן שמא נתחלפו בבית הנכרי בפירות של ישראל אחר, שכשם שישאל זה הפקיד פירותיו ביד הנכרי, כך יש לחוש שמא ישראל אחר מן החשודים על המעשרות, הפקיד גם כן בידו, ונתחלפו אלו באלו. ואין הלכה כרבי שמעון: **ה לפונדקית.** שומרת הפונדק, והולכי דרכים מתאכסנים אצלה: **מעשר את שהוא נותן לה.** דאין חבר מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן: **ואת שהוא נוטל ממנה.** דאף על גב דעם הארץ אינו חשוד להחליף כדאמרן לעיל, הפונדקית חשודה להחליף שהיא מתכוונת לטובה ונותנת משלה שהוא יותר יפה לחבר, ואומרת בלבה ראוי שאאכיל משלי שהוא חם ויפה לחבר, ואני אטול את שלו הקר והגרוע: **אין אנו אחראין**

which he takes back from her, because she is suspected of exchanging [for his benefit] any [food] which became spoiled. Rabbi Yehudah says; [The reason is because] she desires the welfare of her daughter and is embarrassed of her son-in-law [who may say that she spoiled his food]. Rabbi Yehudah admits that if a man gave his mother-in-law [produce to prepare during the year of] *shemitta*, she is not suspected of exchanging it and giving her daughter to eat of [prohibited] *shemitta* produce.

את המתקלקל. אמר רבי יהודה, רוצה היא בתקנת בתה ובושה מחתנה. מודה רבי יהודה בנותן לחמותו שביעית, שאינה חשודה להחליף את האכיל את בתה שביעית:

רבנו עובדיה מברטנורא

לרמאים. כלומר, אין אחריות הרמאים עלינו לשומרם שלא יאכלו דבר שאינו מעושר לפיכך אינו מעשר מה שהוא נותן לה, ואם תקחנו הפונדקית לעצמה ותאכלנו כשאינו מתוקן אין לחבר מזה כלום, ואינו מעשר אלא מה שהוא נוטל בלבד, ור' יוסי סבר, דלגזול היא מתכוונת, ואין הלכה כר' יוסי: **ו המתקלקל.** פת או תבשיל שנתקלקל: **אמר רבי יהודה.** בירושלמי מפרש דקמייתא נמי מלתיה דרבי יהודה היא והכי קאמר מפני שהיא חשודה להחליף את המתקלקל דברי רבי יהודה, שרבי יהודה אומר רוצה היא בתקנת בתה וכו': **בנותן לחמותו שביעית.** בנותן לה לאפות ולבשל בשנה השביעית: **שאינה חשודה להאכיל את בתה שביעית.** דחמירא להו שביעית ואפילו אם יתקלקל לא תחליפנו בפירות שביעית. והלכה כרבי יהודה:

Gemara Berakhot, 12a

גמרא ברכות דף י"ב.

Raba bar Chinena the elder said in the name of Rav; If one omits to say “True and firm” [אמת ויציב] in the morning and “True and trustworthy” [אמת ואמונה] in the evening, he has not performed his obligation; for it is said, “To declare Thy lovingkindness in the morning and Thy faithfulness in the night.” (Psalms 92:3) Raba bar Chinena the elder also said in the name of Rav; In saying the [*shemonah esrei*] *Tefillah*, when one bows [such as at the beginning and end of the *Avot* blessings], one should bow at [the word] “Blessed” [ברוך], and when returning to the upright position one should return at [the mention of] the Divine Name. Shmuel said; What is Rav's reason for this? — Because it is written; “The Lord raises up those who are bent down.” (Psalms 146:8) An objection was raised from the verse, “And was bowed before My Name?” (Malachi 2:5) — Is it written, “At My Name?” It is written, “Before My Name.” Shmuel said to Chiyya the son of Rav; Son of the Law, come and I will tell you a fine saying enunciated by your father. Thus said your father: When one bows, one should bow at “Blessed,” and when returning to the upright position, one should return at [the mention of] the Divine Name. Rabbi Sheshet, when he bowed, used to bend like a reed [i.e., keep his

אמר רבה בר חנינא סבא משמיה דרב כל מי שלא אמר אמת ויציב שחרית ואמת ואמונה ערבית לא יצא ידי חובתו שנגאמר (תהלים צ"ב) להגיד בפקוד חסדך ואמונתך בלילות ואמר רבה בר חנינא משמיה דרב המתפלל כשהוא כורע כורע בברוך וכשהוא זוקף זוקף בשם אמר שמואל מאי טעמא דרב דכתיב (שם קמ"ו) ה' זוקף כפופים. מתיבי (מלאכי ב') ומפני שמי נחת הוא מי כתיב בשמי מפני שמי כתיב. אמר ליה שמואל לחייא בר רב. בר אוריין תא ואימא לך מילתא מעלייתא דאמר אבון דהכי אמר אבון כשהוא כורע כורע בברוך וכשהוא זוקף זוקף בשם. רב ששת כי כרע כרע כחזרא. כי קא זקיף זקיף

body stiff and bow down all at once], and when he raised himself, used to raise himself like a serpent [his head first, followed slowly by the rest of his body]. Raba bar Chinena the elder also said in the name of Rav; Throughout the year one says in the *Tefillah*, “The holy God,” [האל הקדוש] and “King who loves righteousness and judgment,” [מלך אוהב] except during the ten days between the New Year and the Day of Atonement, when he says, “The holy King” [המלך הקדוש] and “The King of judgment” [המלך המשפט]. Rabbi Elazar says; Even [during these days,] if he said; “The holy God,” he has performed his obligation, since it says; “But the Lord of Hosts is exalted through justice, and the holy God is sanctified through righteousness:” (Isaiah 5:16) When is the Lord of Hosts exalted through justice? In these ten days from the New Year to the Day of Atonement; and regardless it says; “the holy God.” What then do we decide? — Rabbi Yoseph said: “The holy God” and “The King who loves righteousness and judgment;” Rabbah said: “The holy King” and “The King of judgment.” The *halachah* follows Rabbah.

וזהר תצווה דף קע"ט ע"ב

ואתה תצווה את בני ישראל וגומר. ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך וגומר. אמר רבי חייא מאי שגא הקא ובכל אתר דכתיב ואתה הקרב אליך. ואתה תדבר אל כל חכמי לב. ואתה תצווה את בני ישראל (שמות ל) ואתה קח לך בשרים ראש מר דרור. אלא כלא ברנא עלאה איהו לאכללא שכינתא בהדיה. אמר רבי יצחק נהורא עלאה ונהורא תתאה כליל כחדא אקרי ואתה. כמה דאת אמר (נחמיה ט) ואתה מחיה את כלם ועל דא לא כתיב והקרב את אהרן אחיך. וצוית את בני ישראל ודברת אל כל חכמי לב. בגין דההוא זמנא שרייא שמשא כסיהרא ואשתתף בלא כחדא לשריא על אוימנותא דעובדא. אמר רבי אלעזר מהקא (שמות ל"ו) אשר נתן יי חכמה ותבונה בהמה. רבי שמעון אמר מהקא ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאותיו רוח חכמה. אשר מלאותים מבועי ליה אלא אשר מלאותיו לההוא לבא. מלאותיו רוח חכמה כמה דאת אמר (ישעיה י"ח) ונתחז עלי רוח יי רוח חכמה וגומר ועל דא אצטריך אשר מלאותיו רוח חכמה דשריא שמשא כסיהרא באשלומוותא דכלא ועל דא אתרשים בלא בכל אתר. אמר רבי אלעזר אי הכי הני ואתה ואתה היו מתיישבין בקראי. אמר ליה פלהו מתיישבין נינהו. ואתה הקרב אליך ליחדא בהדיה ולקרבא בהדיה רוא דשמא קרישא כדקא יאות ואתה תדבר אל כל חכמי לב. בגין דכלהו לא אתיין למעבר עבידתא עד דרוח קודשא ממלא בגוייהו ולחש לון בלחישו וכדין עבדי עבדידתא:

Yosef le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Sha'arei Kedusha, Part 2, Chapter 4

מספר שערי קדושה ח"ב שער ד'

The trait of being particular and exacting is a branch of [the traits,] pride and anger. Our

הקפדנות הוא ענף מן הגאווה ומן הכעס ואמרו רבותינו זכרונם לברכה מאן דקפיד

Rabbis, of blessed memory, said (Pesachim 110b), Whoever is particular, they are particular concerning him. And his sins are not forgiven, as it says; (Micah 7:18) “Who bears sin and passes over iniquity.” [I.e.,] for whom does He bear sin? For one who passes over iniquity and forgives insults. They also said; A person should always ask for mercy that he not become angry — every day and at every moment. “Let him put his face in the dust ... let him give his cheek to the one who strikes him; let him be sated with insult.” (Lamentations 3:29-30) Fortunate is he who hears himself being insulted and does not respond. So, too, it is written; (Isaiah 50:6) “I gave my back to those who struck me.” So said the Sages (Yoma 23a; Megilla 28a; Derech Eretz Zuta 8), Whoever forgoes retaliation and forgives, his sins are forgiven, as it says (Micah, *ibid.*), “He bears sin and passes over iniquity ... .” It is written, in [the book called] *Chupat* Eliyahu, of blessed memory, (see Pesachim 113b) There are three whom the Holy One, Blessed is He, loves: One who does not become angry, one who does not become drunk, and one who is not particular about insults [and does not retaliate].

Practical Law:

Rambam, Laws of Reciting Shema, Ch. 3

(1) It is forbidden to recite the *Shema* opposite the excrement of humans, and of dogs or pigs, if it has a skin in it [the excrement of dogs and pigs were used in the tanning process]; or any excrement that has a bad odor, as these do. So, too, [it is forbidden] opposite human urine. But one may recite the *Shema* opposite the urine of an animal. One need not distance himself from either the excrement or the urine of a child who is so small that he cannot eat an olive-sized amount of grain in the time in which an adult eats grain amounting to three eggs. (2) If excrement is as dry as earthenware, it is forbidden to recite the *Shema* opposite it. But if it is drier than earthenware, so that if someone were to throw it, it would crumble, it is considered like earth, and it is permissible to recite the *Shema* opposite it. If urine is absorbed in the ground, if it is still moist enough to make something

קפדין ליה. ואין מוחלין לו עונותיו שנאמר (מכה ז) נושא עון ועובר על פשע למי נושא עון למי שעובר על פשע ומעביר על מדותיו. אמרו רבותינו זכרונם לברכה לעולם יבקש אדם רחמים שלא יכעוס בכל יום ובכל עת (איכה ג) יתן בעפר פיהו וכו' (שם) יתן למדהו לחי ישבע בחרפה אשרי מי ששומע חרפתו ואינו משיב. וכן כתיב (ישעיה נ) גוי נתתי למכים וגו' כך אמרו חכמים כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו שנאמר (מכה ז) נושא עון ועובר על פשע וגו' ואמרו בחופת אליהו זכרונם לברכה שלשה הקדוש ברור הוא אהבן מי שאינו כועס ומי שאינו משתכר ומי שאינו עומד על מדותיו:

הלכה

הרמב"ם הלכות קריאת שמע פרק ג'

א צואת האדם וצואת בלבים וחזירים בזמן שיש בתוכן עורות וכל צואה שריחה רע כגון אלו אסור לקרות קריאת שמע כנגדן. וכן כנגד מי רגלים של אדם אבל מי רגלים של בהמה קורין כנגדן. קטן שאינו יכול לאכול בזית דגן בכדי שיאכל הגדול בשלשה ביצי דגן אין מרחיקין לא מצואתו ולא ממני רגליו: ב היתה צואה יבשה בחרס אסור לקרות כנגדה ואם היתה יבשה יותר מחרס עד שאם זרקתה תתפרך הרי היא בעפר ומותר לקרות כנגדה. מי רגלים שנבלעו בקרקע אם היו

else wet, reciting the *Shema* opposite it is forbidden. But if not, it is permissible. (3) How far must a person distance himself from excrement or urine [in order to recite the *Shema*]? Four cubits. To what does this apply? When they are behind or beside him. But if they are in front of him, he must distance himself from them until he cannot see them, and then he may recite the *Shema*.

מְרִטִיבִין הָרִי אָסוּר לְקֹרֹת בְּנִגְדָן וְאִם לֹא מִתָּר: ג כַּמָּה יִרְחִיק אָדָם מִצֹּאֵה וּמִמֵּי רַגְלִים וְאַחַר כֵּךְ יִקְרָא אַרְבַּע אַמּוֹת. בְּמָה דְבָרִים אֲמוּרִים בְּזִמְן שֶׁהֵם מְלֹאֲחֹרָיו אוּ מִצַּדָּיו. אֲבָל אִם הָיוּ בְּנִגְדָן פָּנָיו מִרְחִיק מֵהֶן עַד שֶׁלֹּא יֵרְאֶה אוֹתָן וְאַחַר כֵּךְ יִקְרָא:

TETZAVEH FOR MONDAY

תצוה ליום שני

TORAH

תורה

יכוין בקריאת ארבעה פסוקים אלו שהם כנגד ד דמילוי יוד דשם ב"ן להשאר בו הארה מתוספת הרוח משבת שעברה

ה וְאֵנָּן יִסְבּוּן יָת דְּהָבָא וְיָת תְּכֵלֵא וְיָת אַרְגָּמָנָא וְיָת צִבְעֵ זְהוּרִי וְיָת בּוּצָא: ו וְיַעֲבֹדוּן יָת אֲפוּדָא דְּהָבָא תְּכֵלֵא וְאַרְגָּמָנָא צִבְעֵ זְהוּרִי וּבוּץ שְׂזִיר עוֹבֵד

ה וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַתְּכֵלֵת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת־הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ: פ וְעָשׂוּ אֶת־הָאֲפֹדֹת זֶהָב תְּכֵלֵת וְאַרְגָּמָן

(5) They will take the gold, the [wool dyed] green[ish-blue], the [wool dyed] purple, the strips of [wool dyed] crimson and the linen, (6) And they will make the *Eifod* out of gold, [wool dyed] green[ish-blue], [wool dyed]

RASHI

(5) **They will take** — *i.e., those “wise of heart” (verse 3 above), who will be the ones to make the priestly garments, will receive the gold, the [wool dyed] green[ish-blue, and so on,] from the donors (see Exodus 25:1-8), and from these [donated materials, those Divinely inspired artisans] will make the priestly garments. (6) And they will make the Eifod* — *If I would come to explain the manufacture of the Eifod and the Breastplate*

רש"י (ה) וְהֵם יִקְחוּ. אוֹתָם חֲכָמֵי לֵב שִׁיעֲשׂוּ הַבְּגָדִים יִקְבְּלוּ מִן הַמְתַּנְדְּבִים אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַתְּכֵלֵת לַעֲשׂוֹת מֵהֶן אֶת הַבְּגָדִים: (ו) וְעָשׂוּ אֶת הָאֲפֹדֹת. אִם בָּאתִי לְפָרֵשׁ מֵעֲשֵׂה הָאֲפֹדֹת וְהַחֲשׂוֹן עַל סֹדֵר הַמְקַרְאוֹת הָרִי פְרוֹשָׁן פְּרָקִים וְיִשְׁגָּה הַקּוֹרֵא בְּצִרְפוֹן לְכַךְ אֲנִי כּוֹתֵב מֵעֲשִׂיהֶם כְּמוֹת שֶׁהוּא לְמַעַן יְרוּץ הַקּוֹרֵא בּוֹ וְאַחַר כֵּךְ אֲפָרֵשׁ עַל סֹדֵר הַמְקַרְאוֹת. הָאֲפֹדֹת עָשׂוּ כְּמִין סִינֵר שֶׁל נָשִׁים רוֹכְבוֹת סוּסִים וְחוֹגְרֵי אוֹתוֹ מֵאַחֲרָיו בְּנִגְדָן לְבוֹ לְמַטָּה מֵאַצִּילָיו רָחְבוּ

by explaining them in the order of the verses here, these explanations would be somewhat disjointed, and the reader might make mistakes in putting all the various parts [of these explanations] together. Therefore, I shall now present in one coherent description, [the explanation of] how these [priestly garments] are made, so that the reader may run through it [without the loss of continuity]; after this, I shall then explain the matter according to the order of the verses: The Eifod was made like a sort of apron that women wear when they ride horses. The priest would be girded at the back with the Eifod (see below) [and would bring the extended arms of the Eifod's waistband (see below)] at the level of his heart and [just] below his elbows [around his front (as one would wrap himself in a bath towel) and tie the